

розвиватися економіка. Дослідження в цій галузі мають не тільки теоретичне, а й практичне значення.

Для економічної системи країни необхідно знайти оптимальне керування, використання якого забезпечить стабілізацію траєкторії розвитку економіки держави, тобто такого керування, за якого не спостерігатимуться «катастрофи» (дефолти, дефіцити, непомірна інфляція), а точки функції корисності в різні моменти часу утворюватимуть стабільну траєкторію без різких підйомів та спадів.

Державне управління за сучасними стандартами означає поєднання порад і рекомендацій експертів, власного досвіду та досвіду успішних країн світу в єдину систему, пов'язану спільними цілями, термінами і ресурсами. Вкрай необхідно залучити у цей процес і всі без винятку регіони з їх традиціями, історією, культурою, цінностями, соціальним складом та потенціалом розвитку. Без цього жодні сучасні управлінські технології та інструменти не принесуть очікуваного результату.

Для впровадження моделі інноваційного розвитку необхідно нарощувати науково-технічний і виробничий потенціал у перспективних напрямках, одержуючи при цьому конкурентні переваги. Реалізація інноваційної моделі розвитку дозволить нашій країні вийти на траєкторію стійкого економічного зростання.

Досягнення окреслених орієнтирів вимагає посилення демократизації політичної системи та формування громадянського суспільства, завершення створення інституціональної інфраструктури.

Запорожець Т. О.
ХІ ДВНЗ «УБС»

АНАЛІЗ ВЕЛИЧИНИ ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ ТА МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ

Дослідження прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати як важливих соціально-економічних показників, що допомагають аналізувати як стан світу в цілому, так і певної країни, залишається актуальним у всі часи.

За визначенням, прожитковий мінімум – вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору пос-

луг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості. Мінімальна заробітна плата, відповідно, є законодавчо встановленим розміром зарплати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, а також погодинну норму праці.

Протягом останніх десятиліть в Україні спостерігається невідповідність розміру прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати реальним умовам існування. А між тим, вірне співвідношення між цими показниками характеризує межі соціального стандарту населення. Загалом у світі вважається неприпустимим, щоб мінімальна заробітна плата була меншою за прожитковий мінімум. Проте деякий період в Україні спостерігалась саме така ситуація (рис. 1). Також сучасні економічні обставини, а особливо знецінення гривні, посприяло погіршенню аналізованих в роботі показників нашої країни.

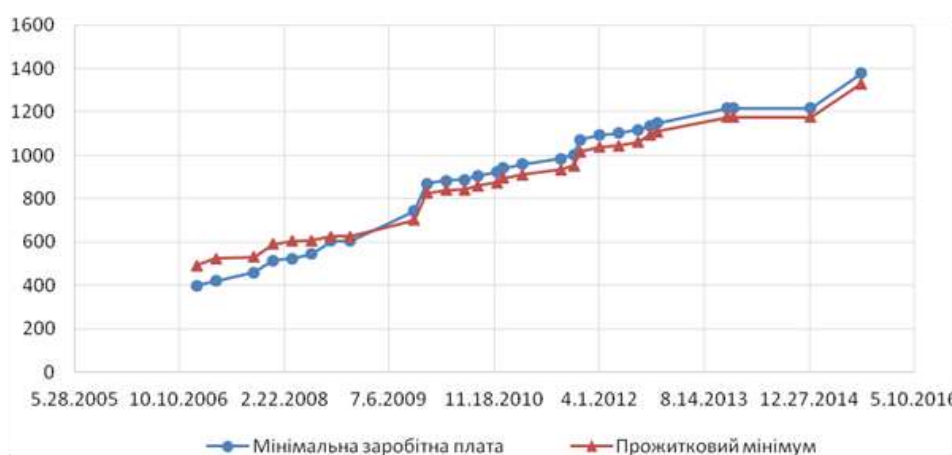

Рис. 1 – Порівняння змін прожиткового мінімуму та мінімальної зарплатні в Україні в 2007-2015 рр.*

*Побудовано автором на основі консолідованих даних ЗУ «Про Державний бюджет України» за різні роки

На основі графіків можна зробити висновок про зростання прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати, але темп приросту є низьким та з великою періодичністю зміни. Проте економічна обґрунтованість показників заважає сприятливому соціально-економічному клімату та покращенню рівня життя в Україні.

Для поліпшення ситуації, на нашу думку, потрібно здійснити ряд дій:

– Створити ефективнішу законодавчу базу, що не лише відповідає рівню життя населення в Україні, але й сприятиме підвищенню цього рівня;

– Удосконалити методики визначення мінімального прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати, адже норми розрахунків є застарілими.

– Використання досвіду розвинених країн в цьому питанні. Наприклад, у США враховуються податки про розрахунку прожиткового мінімуму на відміну від України. Також у багатьох розвинутих країнах система визначення прожиткового мінімуму є більш прозорою, відсутня можливість коригування списку товарів і послуг, який затверджується КМУ, відсутня можливість перевірки розрахунку та інше.

Калашник Т. С.
НТУ «ХП»

ОСОБЛИВОСТІ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Час радикальних соціальних, політичних та економічних змін у будь-якій країні світу характеризується активізацією в економічній діяльності тіньових проявів. Тіньова економіка – явище не нове. Подібний економічний феномен властивий усім країнам, незалежно від рівня та моделі економічного розвитку.

Виникнення в Україні такого соціально-економічного явища, як тіньова економіка являються істотною перешкодою для економічного розвитку країни.

За оцінками експертів, саме в постсоціалістичних країнах тіньовий сектор практично на рівних функціонує з офіційною господарською діяльністю в більшості галузей національної економіки. Саме на початку перехідного періоду Україна зіткнулася з проблемою тіньової економіки.

Тіньова економіка – це складне явище, представлене як сукупність неконтрольованих і нерегульованих протиправних та законних економічних відносин між суб'єктами економічної діяльності, які мають на меті неофіційне отримання доходу.

Із закордонної літератури до нашого внутрішнього вжитку запозичено такі терміни: «тіньова економіка», «неформальна економіка», «скрита економіка», «неофіційна економіка», «вторинна економіка», «чорна економіка», «таємна економіка», «нелегальна економіка», «друга економіка», «чорний ринок» та інші. Даний перелік термінів віддзеркалює різні аспекти і структурні складові «тіньової» економіки, а також